

équivalences

Pagina de titlu

Pagina 1 din 13

Înapoi

Întregul ecran

Închide

Ieșire

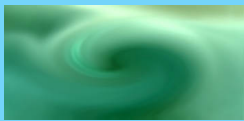
DONCA TEODORESCU O POETĂ

Lucia Fetcu

TEXT

équivalences

2001

équivalences

Pagina de titlu

Pagina 2 din 13

Înapoi

Întregul ecran

Închide

leșire

ORIGINAL EDITION:

© 2001 ROMÂNIA LITERARĂ (Bucharest)

PRESENT EDITION: ADRIAN REZUȘ (ed.)

© 2001 LUCIA FETCU (Bucharest, Romania) [TEXT]

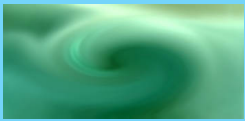
© 2001 MUGUR GROSU (Constanța, Romania) [LOGO *Inner Space*]

© 2001 ÉQUIVALENCES [PDF^LA^TE^X – PDF/SCREEN]

PDF/SCREEN © 1999–2001, C. V. RADHAKRISHNAN

TYPESET BY ROMANIAN^TE^X © 1994–2001 ADRIAN REZUȘ

[ARCHIVE COPY] PRINTED IN THE NETHERLANDS – JULY 1, 2001

équivalences

Pagina de titlu

Pagina 3 din 13

Înapoi

Întregul ecran

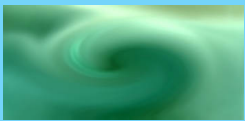
Închide

Ieșire

équivalences

lucia fetcu

o poetă 2001

équivalences

Pagina de titlu

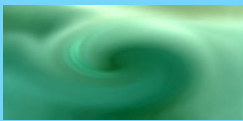
Pagina 4 din 13

Înapoi

Întregul ecran

Închide

Ieșire

équivalences

Pagina de titlu

Pagina 5 din 13

Înapoi

Întregul ecran

Închide

leșire

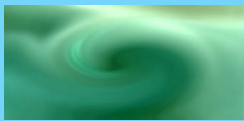
Donca Teodorescu – O poetă

Donca Teodorescu a încetat din viață la sfârșitul lui august 2000, înainte, cred, de a împlini șaiszeci de ani. Așa după cum pe drept se spune în întâmplări ca cea pe care a trăit-o ea, zilele i s-au încheiat după o lungă și grea suferință. Dar a lăsat un semn al trecerii ei: cu patru ani înainte de moarte, în 1996, a publicat la „Cartea Românească“ un volum de versuri, *liber prea liber* – singura ei carte, după câte știu, prima și ultima ei ieșire în lume, petrecută, de altfel, într-o discreție desăvârșită.

Dau aceste date sumare nu atât din nevoia de a încadra cât pentru a-mi motiva bănuiala născută prin alăturarea lor, bănuială care m-a făcut să pun pe hârtie rândurile de față. Cartea – scrisă cu o inteligență artistică remarcabilă și cu o siguranță a mijloacelor departe de cea a unui începător – nu stă sub semnul unui sfârșit previzibil și apropiat; ea nu respiră suferință-boală-moarte ci, poate, doar singurătate. *Singur prea singur* ar fi fost, cred, un titlu destul de motivat, dacă n-ar fi purtat în el o undă de plâns pe care decența și discreția autoarei n-ar fi putut accepta s-o lase liberă. Însă gestul *publicării* cărții poate fi legat de sfârșit.

Acesta nu este un debut editorial în sensul unui început de carieră literară, ci este, cred, un act de comunicare, o întrerupere a tăcerii pentru care pare să fi optat pe viață, o încercare de subliniere a faptului de a fi (încă) în lume, împreună cu ceilalți.

Se poate să nu fi așteptat un răspuns – căci nu și-a asistat cartea

équivalences

Pagina de titlu

Pagina 6 din 13

Înapoi

Întregul ecran

Închide

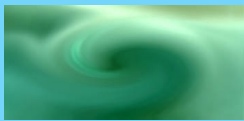
leșire

după apariție, a lăsat-o să rătăcească liber, prea liber printre noi; dar omeneste este ca, o dată primit darul, să fie dat și semnul împlinirii lui. Dacă i-aș fi spus ceva atunci când am citit cartea prima oară, pentru că ea m-ar fi putut auzi ar fi fost doar atât: e poezie adevărată! – și aș fi așteptat volumul următor. Acum, în acest târziu, încerc să mai adaug câteva cuvinte exclamației mele de început. E o modalitate de a rămâne mai mult în preajma poeziei ei și, poate, de a o aduce în fața unora dintre noi care s-ar fi putut bucura dacă ar fi știut de darul Doncăi Teodorescu.

Volumul conține două cicluri. Primul, care dă și titlul cărții, adună poezii de lungimi diferite, fiecare din ele numită cu versul de început. Ciclul al doilea, intitulat *posesie*, conține o suită de descrieri ale pos-turilor noastre posibile, indicate prin titluri: *cel care nu poate spune decât cuvinte, cel care privește umbra cum iese din lucruri, cel care privește oceanul, [...], cel care se întreabă*. (Dacă în locul punctelor de suspensie aș fi continuat enumerarea titlurilor, s-ar fi constituit un nou poem – despre, iată, în câte feluri putem să fim în lume!)

Această organizare a cărții, care pune în evidență existența unor unități distincte ale discursului poetic, nu împiedică deloc instalarea impresiei de continuitate adâncă a fluxului poeziei, netulburată de trecerea de la un titlu la altul.

Din punct de vedere formal, senzația de continuitate e bine servită de faptul renunțării la aproape toate semnele de punctuație (în afara celui de întrebare) și, implicit, la majuscule. Intonația – pe care aceste

équivalences

Pagina de titlu

Pagina 7 din 13

Înapoi

Întregul ecran

Închide

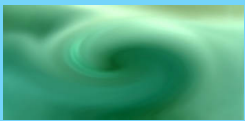
leșire

semne ar fi dirijat-o dacă ar fi fost puse – este lăsată la voia celui care citește; mai întâi, urmând oferta, acesta intră în înșiruirea albă a cuvintelor; fiecare cuvânt rămâne singur, e spus pentru el însuși, își poartă aura neatinsă de celelalte care-l încojoară și cărora le vine rândul, la fel, să-și susțină singurătatea. Și mai apoi, într-o mișcare secundă, vin întoarcerile – pentru a le asocia într-o frazare articulată. Astfel, monotonia spunerii izolate a cuvintelor, tonul egal și pauzele distribuite egal, pendulările pentru constituirea sensului – la care te obligă lipsa semnelor de punctuație – fac ca trecerea de la un titlu la altul să nu fie mai importantă decât trecerea de la un cuvânt la altul.

Procedeu acesta de scriere ar putea fi, în alte locuri, o tehnică de ocultare a sensurilor folosită pentru mărirea „misterului“ poeziei (am pus ghilimelele pentru a suplini comentariul pe care mi l-ar provoca utilizarea proastă, slabă, artificială a procedurii). Aici nu se întâmplă așa, forma este organică, nu e contrafăcută.

Încercând să-mi explic mie însămi suma aceasta de impresii, mi-a fost de folos să disting între două moduri de a face poezie: poezie generată de o „idee poetică“ și poezie generată de o „stare poetică“. Spre deosebire de prima modalitate, când, coagulată în jurul unui gând, unitatea poetică are o autonomie desăvârșită și un înțeles global care, cu toate neputințele reducăției, poate fi într-un fel „rezumat“, poezia stării poetice este difuză și continuă, cu sensuri locale care pot lumina brusc fără să dea seama însă de tot întregul. Primul fel de poezie, când e adevărată, strălucește prin puterea de a numi, cel de al

équivalences

Pagina de titlu

Pagina 8 din 13

Înapoi

Întregul ecran

Închide

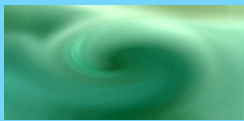
leșire

doilea – prin puterea de a nu numi, de a lăsa nenumit ceea ce poartă în adâncul ei. Aceasta din urmă îmi pare a fi natura poeziei Doncăi Teodorescu.

De altfel, în carte ea răspunde oarecum gândului meu, cu o întrebare (p. 24): „ceva care nu se poate cunoaște ar putea să aibă un nume în afara celui care nu se poate cunoaște? / toate au nume îndoielnice“. Nu e singurul loc în care întreabă – cartea este plină de semne de întrebare; și nu e nici singurul loc în care gândul ei este legat de faptul numirii, al spunerii de cuvinte, al puterii și slăbiciunii lor în raport cu lucrurile. Așa începe (p. 7): „de ce păsările nu greșesc nici un sunet pe când oamenii abia dacă vor să devină ce sunt? [...] ce e în lucrurile cunoscute în casele cunoscute în peisajele cunoscute în oamenii cunoscuți ce e în ei și în acestea toate mai mult decât sunt ele însele încât ajung să îți spună ceva incredibil / iar altuia îi spun altceva și altceva și nu mai e posibilă înțelegerea decât în tăcere în strigătele luptei în albul patetic ca un doliu al deșerturilor? / izvorul vorbirii fără cuvinte e situat între auz văz miresme și somn și o trezie înspăimântătoare dacă s-ar arăta în întregime“.

Revine în interiorul cărții (p. 85): „dacă oamenii nu și-ar spune între ei cuvinte oare ce s-ar auzi dinspre oameni care să fie atît de omenesc pe cît este de acvatic sunetul apei venind dinspre apă ori uluitor foșnetul crengilor într-un metafizic crepuscul?“ – și apoi în final (p. 106): „cel care se întreabă ce este poezia îi vede pierderea după cum cel care se întreabă ce este lumea îi vede agonia dar și mai zadarnic

équivalences

Pagina de titlu

Pagina 9 din 13

Înapoi

Întregul ecran

Închide

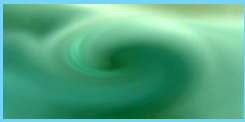
leșire

se întrebă cel ce se întrebă ce este toamna pentru că toamna urcă de-a dreptul în cer după ce și-a înghițit și ultima pasăre de-a dreptul în cerul abstract al minții și nu mai coboară niciodată la fel pentru că toate pot fi văzute numai o singură dată“.

Fac o nedreptate cărții citând trunchiat și pe sărite și încercând să izolez temele, motivele. Ele sunt întrețesute: tăcerea – adormirea – somnul – visele, lucrurile și plantele, apele – mările – oceanele, acel „tu“ căruia i se adresează totul chiar când nu e numit, suferința – disperarea – țipătul și, peste toate, starea de întrebare. Nimic nu le poate repovesti și reda decât însăși cartea.

Știi că acest volum nu va schimba destinul literaturii române; pentru aceasta el, volumul, ar trebui să facă școală și nu cred că va face: este atât de personal și atât de singular ca însăși viața unică a unei nobile ființe. E posibil, de asemenea, să nu fie înglobat în inventarul literaturii române deoarece, iarăși, nu ține de nici o școală – ține direct de poezie. El este important însă pentru unii dintre noi: cei care, printr-o șansă, am ajuns să ținem volumul în mână, să-l deschidem și să intrăm cu lumea noastră în lumea unui semen, miraculată de ființa poeziei și de grația nezgomotoasă a articulării ei.

Poate că nu ne-am putut permite să ne însușim acel tablou la care am fi vrut să putem oricând ajunge, dar o carte, *o carte* a cărei frumusețe nu se mai termină și coboară mereu mai adânc ori de câte ori o deschizi – ea, din fericire, ne poate aparține.

équivalences

Pagina de titlu

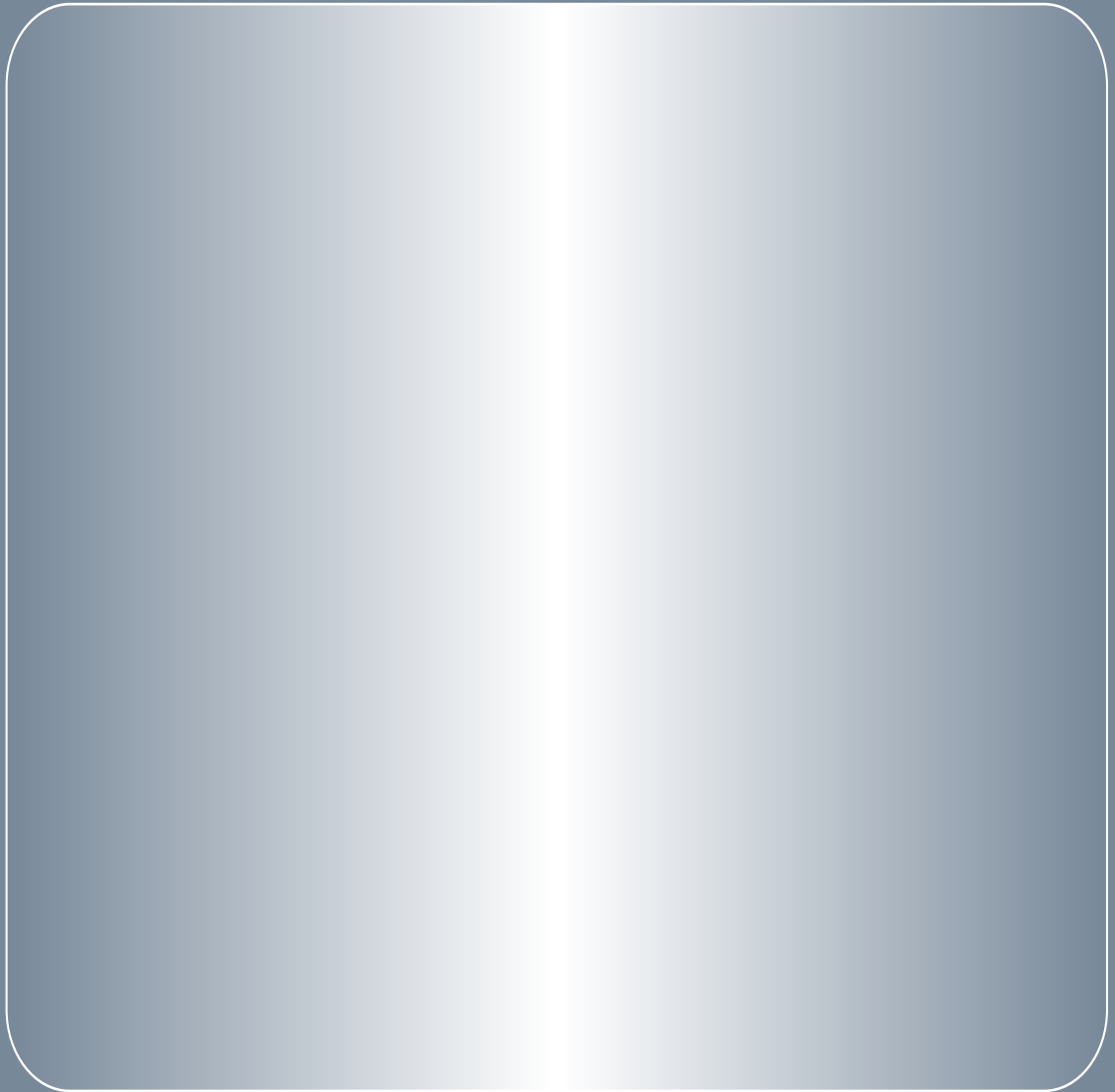
Pagina 10 din 13

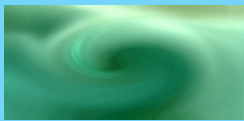
Înapoi

Întregul ecran

Închide

Ieșire

équivalences

Pagina de titlu

Pagina 11 din 13

Înapoi

Întregul ecran

Închide

Ieșire

Cuprins

O poeză